

Slovensko gozdarstvo in Evropa

Leto 1998, v katerem smo veliko storili za vključitev Slovenije v Evropsko unijo, se izteka. To je hkrati leto, v katerem so vlade evropskih držav podprle idejo o oblikovanju skupne gozdarske politike, ki temelji na trajnostnem gospodarjenju z gozdovi. Po sedanjem razumevanju sestavljajo trajnostno gospodarjenje trije stebri, ki morajo biti enakopravno obravnavani: socialni, ekonomski in okoljski. Socialni vidik zajema možnosti zaposlovanja na področjih gozdarstva in lovstva ter okoljskega in kmečkega turizma.

Gospodarski stebel predstavljajo ekonomski učinki gozdov, lova, nelesnih gozdnih proizvodov ter finančno ovrednotenje nelesnih funkcij gozdov. Okoljski stebel obsega funkcije gozdov z vidika varovanja infrastrukturnih objektov in vodozbirnih območij, zaščite pred vetrovi in oblikovanje človeku prijaznega okolja. Nekateri elementi trajnostnega gospodarjenja imajo ekonomski značaj, druge bo potrebno ovrednotiti, da bi lahko ocenili in predstavili pomen gozdov tudi zunaj stroke. Na lizbonski konferenci sprejeta vseevropska merila in kazalniki za trajnostno gospodarjenje z gozdovi bodo pomemben pripomoček za objektivno presojo in primerjavo gospodarjenja tudi v Sloveniji.

Slovenija nikakor ni šele na začetku prekse trajnostnega gospodarjenja, vendar pa bo na tej poti potrebno premagati še mnogo ovir. Ena izmed ovir za kakovostno gospodarjenje pri nas je majhna in razdrobljena gozdna posest. Povprečna posest v zasebnih gozdovih znaša 2-3 ha in z ekonomskega vidika za številne gozdne posestnike nima večje teže. Lastniki gozdov pogosto niso zainteresirani niti usposobljeni in opremljeni za delo v gozdu, zato bo treba ukrepe gospodarske politike usmeriti v ohranjanje in povečevanje gozdne posesti ter v dvig usposobljenosti gozdnih posestnikov. Programi usposabljanja bodo morali biti organizirani tako, da bodo dosegli čim večji krog zainteresiranih gozdnih posestnikov. Prav tako moramo spodbujati združevanje lastnikov gozdov, da dvignemo strokovnost njihovega dela in dosežemo optimalne ekonomske učinke. Potrebno bo zagotoviti proračunska sredstva za sofinanciranje teh programov.

Tako usposabljanje kot združevanje lastnikov gozdov sodita med strukturne ukrepe, ki bodo preoblikovali gozdarstvo za vstop Slovenije v Evropsko unijo. Ponovno moramo preučiti prioritete programa gozdov in ostalih ukrepov na področju gozdarstva, med katere sodijo tudi subvencije. Uredbe Sveta Evrope opredeljujejo subvencije za izvedbo del na naslednjih področjih: gozdno drevsnikarstvo, pogozdovanje, nekatera gojitvena dela, gradnja gozdnih cest, sanacija gozdov, varstvo pred požari, pomoč združenjem lastnikov gozdov na začetku njihovega delovanja in pomoč svetovalnim službam. Za pridobitev teh sredstev bo potrebno aktivno sodelovanje vseh strokovnih institucij, ki bodo morale pripraviti primerno operativne načrte.

Imamo ohranjene gozdove, visoko razvite institucije na področju izobraževanja, raziskovanja in načrtovanja, zaostajamo pa na področju zasebnih gozdov, tako glede izobraževanja, usposabljanja in povezovanja lastnikov gozdov, kot tudi pri izkoriščanju razpoložljive lesne mase in plasiranju gozdnih lesnih proizvodov na trg. Upam, da bomo nekaj teh nalog uspešno rešili tudi v naslednjem letu ob doslednem upoštevanju stroke in znanosti, javnega interesa ter legitimnih interesov lastnikov gozdov. Verjetno se bomo v mnenjih večkrat razhajali, vendar pa sem prepričan, da bomo te razlike rešili s strpnim in demokratičnim pristopom.

Naj na koncu zaželim srečno in uspešno novo leto 1999 vsem, ki se ukvarjajo z gozdarstvom, zaupajo v gozdarsko stroko in cenijo gozdove kot naše največje bogastvo.

Maksimilijan Mohorič, dipl. inž. gozd.